

Socialstyrelsen

Årsstatistik 2017

Kvinder og børn på krisecenter

september 2018

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Socialstyrelsen
Udgivet september 2018

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

digital isbn: 978-87-93676-35-0

Indhold

Årsstatistik 2017	2
Indledning	2
Udvalgte opgørelser om kvindekrisecentre i 2017	4
Nøgletal 2017	5
Varighed af vold.....	5
Kvindernes bopælskommune efter krisecenterophold	7
Børnenes alder og køn.....	8
Børn med gentagne krisecenterophold	9
Typer af vold, som børnene har været udsat for.....	10
Børnenes voldsudøver	12
Vold, som børnene har været vidne til	13
Ydelser ved henvendelser til krisecentrene	14
Personer, der henvender sig til kvindekrisecentrene	16
Henvendelser om ledig plads	17
Henvisning, når der <i>ikke</i> er ledig plads på kvindekrisecentret	18
Henvisning til anden løsning, når der er ledig plads på krisecentret.....	19
Temaanalyser.....	20
Temaanalyse 1: Kvinder og børn med gentagne krisecenterophold i alt i livet	20
Temaanalyse 2: Voldstyper, som kvinderne og børnene har været udsat for	23
Temaanalyse 3: Kvinders bopæl efter krisecenteropholdet.....	30

Årsstatistik 2017

Indledning

Partnervold mod kvinder er et omfattende problem i Danmark. I en undersøgelse fra 2018 skønnes det, at ca. 38.000 kvinder i 2017 har været udsat for fysisk partnervold¹. Samtidig skønnes det i en undersøgelse fra 2012, at ca. 33.000 børn i 2010 kan have været vidne til fysisk vold mod en forælder². En undersøgelse fra 2016 viser, at 17 procent af unge i alderen 14-15 år har været udsat for en eller anden form for vold i hjemmet gennem det seneste år, mens ca. otte procent har oplevet psykisk vold inden for det seneste år³.

Det er kun en lille del af de voldsudsatte kvinder og børn, der hvert år har ophold på et kvindekrisecenter. Danmarks Statistik har opgjort, at der i 2017 er blevet indskrevet 1.687 kvinder og 1.649 børn på et krisecenter, og der har været ca. 2.000 ophold på krisecentrene⁴.

Kvinder, der er indskrevet på kvindekrisecentrene, er omfattet af servicelovens § 109, som fastslår: *'Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til kvinder, som har været udsat for vold, trusler om vold eller tilsvarende krise i relation til familie- eller samlivsforhold. Kvinderne kan være ledsaget af børn, og de modtager under opholdet omsorg og støtte'*.

I 'Årsstatistik 2017 – Kvinder og børn på krisecenter' kan udvalgte nøgletal og temaanalyser om kvinder og børn på kvindekrisecentre findes. Temaanalyserne handler om:

- Kvinder og børn med gentagne ophold på krisecentre
- Vold, som kvinderne og børnene har været udsat for
- Kvinders bopæl efter krisecenteropholdet

I Årsstatistikken for 2017 er der indsamlet oplysninger fra 42 kvindekrisecentre⁵. Kvinder og deres børn, som har haft mere end ét ophold på et krisecenter i 2017, tælles med flere gange i statistikken. Opgørelserne i denne årsstatistik indeholder derfor oplysninger om ophold på kvindekrisecentre og ikke unikke kvinder og børn. Der skrives dog 'antal kvinder og børn' på krisecenter fremfor 'antal ophold' af formidlingsmæssige årsager.

Årsstatistikken er udarbejdet af Socialstyrelsen. Kvindekrisecentrene har bidraget med udfyldelse af skemaer, og en statistikgruppe bestående af repræsentanter fra en række kvindekrisecentre og Landsorganisation af Kvindekrisecentre (LOKK) har bidraget med faglig

¹ Deen et al., 2018, "Vold og seksuelle krænkelser. En afdækning af omfang og udvikling af fysisk vold og seksuelle overgreb og omfang af seksuelle krænkelser samt en analyse af erfaringer med digitale seksuelle krænkelser.", Statens Institut for Folkesundhed.

² Karin Helweg-Larsen, 2012, "Vold i nære relationer. Omfang, karakter, udvikling og indsats i Danmark", Statens Institut for Folkesundhed.

³ Oldrup et al., 2016, "Vold og seksuelle overgreb mod børn og unge i Danmark 2016", SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

⁴ Danmarks Statistik, "Nyt fra Danmarks Statistik, Nr. 146, 10. april 2018".

⁵ Der er i 4. kvartal af 2017 47 krisecentre til kvinder, der er udsat for vold. I 2017 har 42 kvindekrisecentre deltaget i årsstatistikken. En liste over deltagende kvindekrisecentre kan ses i "Metode – Bilagsrapport til 'Årsstatistik 2017 – Kvinder og børn på krisecenter'".

⁶ Ud over krisecentre til kvinder udsat for vold findes nogle få § 109-krisecentre til særlige målgrupper. Det er Safehouse (RED) – for etniske minoritetsgrupper, Reden International, Bofællesskabet Rosenly og Hanne Mariehjemmet, som er specialiserede krisecentertilbud. Disse tilbud indgår ikke i årsstatistikken, da deres målgrupper adskiller sig fra de øvrige krisecentres målgrupper.

sparring til undersøgelsen. Undersøgelsen og rapporten er finansieret af Socialstyrelsen. I rapporten omtales kvindekrisecentrene både som kvindekrisecentre og som krisecentre for at variere sproget.

Udvalgte opgørelser om kvindekrisecentre i 2017

Udover 'Årsstatistik 2017 – Kvinder og børn på krisecenter' bliver der udgivet oplysninger om kvinder og børn på krisecenter fra Danmarks Statistik og oplysninger om antal krisecentre og pladser på Tilbudsportalen. Tilbudsportalen er et værktøj, der kan bruges til at fremsøge relevante tilbud på det socialfaglige område. Nedenfor er centrale tal fra Danmarks Statistik og Tilbudsportalen om kvinder og børn på krisecentrene og om krisecentrene præsenteret.

Tal fra Danmarks Statistik om kvinder og børn på krisecenter

I 2017 blev 1.687 kvinder indskrevet til et ophold på et krisecenter.*

Kvinderne medbragte i alt 1.649 børn på kvindekrisecentrene i 2017.*

243 af kvinderne og 245 af børnene havde mere end ét ophold i 2017.**

Gennemsnitsalderen på kvinderne var 35 år. Ca. en femtedel af kvinderne var 18-24 år, mens 10 procent var 50 år eller derover.**

34 procent af kvinderne kom fra Region Hovedstaden, ca. 19 procent fra Region Midtjylland, omkring 16 procent fra Region Syddanmark, ca. 13 procent var fra Region Sjælland, og omkring 8 procent kom fra Region Nordjylland.*

48 procent af kvinderne har dansk oprindelse eller er efterkommere, mens 41 procent er indvandrere. For 10 procent af kvinderne er der ikke oplyst herkomst.*

Kilde: * Oplysninger om kvinder og børn på krisecentre er fra Statistikbanken (KRISE1, KRISE2 og KRISE3). ** Danmarks Statistik, "Nyt fra Danmarks Statistik, Nr. 146, 10. april 2018".

Anm: Tallene fra Danmarks Statistiks nyhedsbrev og Statistikbanken indbefatter udelukkende kvinder, som blev indskrevet på et krisecenter i 2017. Andele kvinder, som blev indskrevet på et krisecenter i 2017, fordelt på de fem danske regioner er udregnet på baggrund af tal fra Statistikbanken (KRISE1). Andele kvinder med dansk oprindelse eller efterkommere og indvandrere er udregnet på baggrund af tal fra Statistikbanken (KRISE2).

Tal fra Tilbudsportalen om antal krisecentre og pladser

I 2017 var der 47 godkendte krisecentre med § 109-pladser i Danmark.

Der var sammenlagt registreret 463 § 109-pladser i 2017.

Kilde: Oplysninger om antal krisecentre og antal registrerede § 109-pladser pr. 31. december 2017 er fra Socialstyrelsens Databank, som indeholder data fra Tilbudsportalen.

Nøgletal 2017

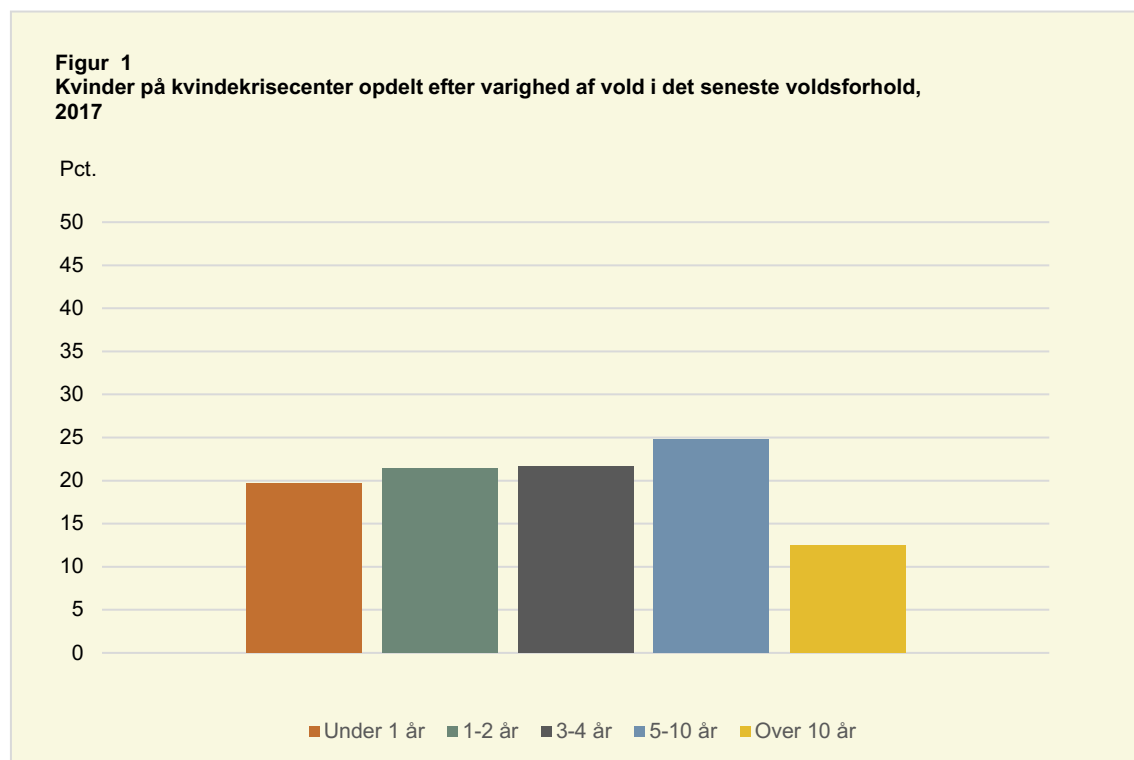
Første del af 'Årsstatistik 2017 – Kvinder og børn på krisecenter' præsenterer udvalgte nøgletal fra 2017 om kvinder og børn på krisecenter. Opgørelserne viser svar på udvalgte spørgsmål, der er stillet til kvinder og børn, som har ophold på et kvindekrisecenter, og personer, der henvender sig til kvindekrisecentrene om en konkret kvinde, som er udsat for vold. Nogle af tallene i figurene er beskrevet i punkter ovenover figuren for at fremhæve centrale tal.

Varighed af vold

Det er forskelligt, hvor længe kvinderne har været udsat for vold i det seneste voldsforhold og i deres voksenliv, når de får ophold på et kvindekrisecenter. Kvinderne kan have været udsat for forskellige typer af vold. I temaanalyse 2 fremgår, hvor stor en andel af kvinderne, der har været udsat for forskellige typer vold.

Varighed af vold i det seneste voldsforhold

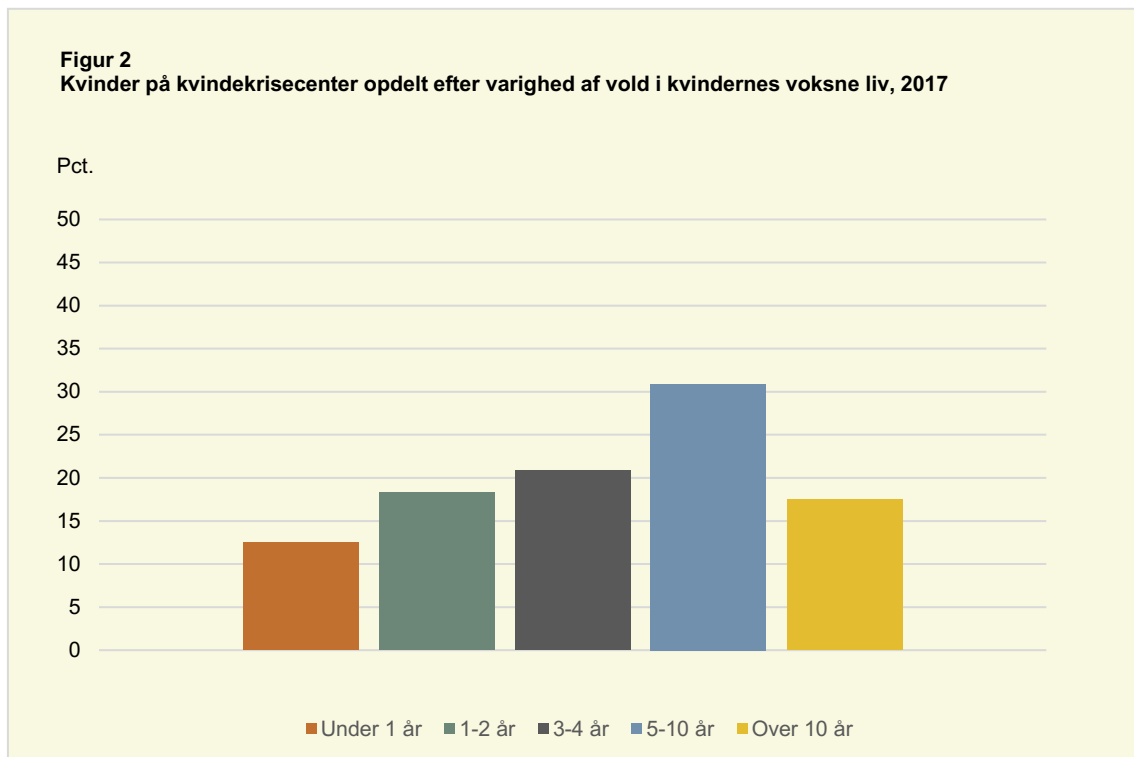
- 20 procent af kvinderne har været udsat for vold i under ét år i det seneste voldsforhold.
- 25 procent af kvinderne har været udsat for vold i 5-10 år i det seneste voldsforhold.
- 13 procent af kvinderne har været udsat for vold i over 10 år i det seneste voldsforhold.

Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange.

Varighed af vold i alt i voksenlivet

- 13 procent af kvinderne har været udsat for vold i under ét år i deres voksenliv.
- 31 procent af kvinderne har været udsat for vold i 5-10 år i deres voksenliv.
- 18 procent af kvinderne har været udsat for vold i over 10 år i deres voksenliv.

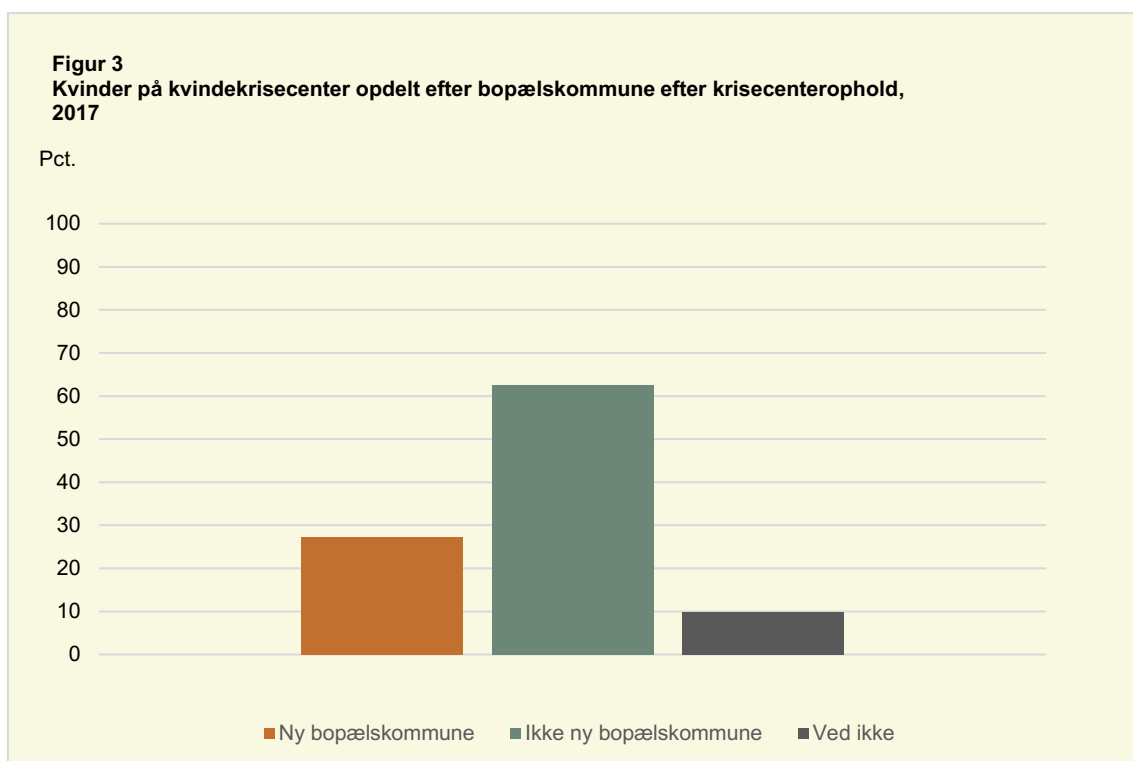

Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange.

Kvindernes bopælskommune efter krisecenterophold

Da indsatsen koordineres mellem kommuner og kvindekrisecentre, er det interessant at få viden om, hvorvidt kvinderne flytter fra én kommune til en anden efter ophold på et kvindekrisecenter. I tilfælde, hvor kvinden vælger at flytte til en anden kommune efter krisecenteropholdet, er både bopælskommune før og bopælskommune efter krisecenteropholdet involveret i kvindens sag.

- 27 procent af kvinderne angiver, at de flytter til en ny kommune efter ophold på et kvindekrisecenter.
- 63 procent af kvinderne angiver, at de ikke flytter til en ny bopælskommune efter krisecenteropholdet.

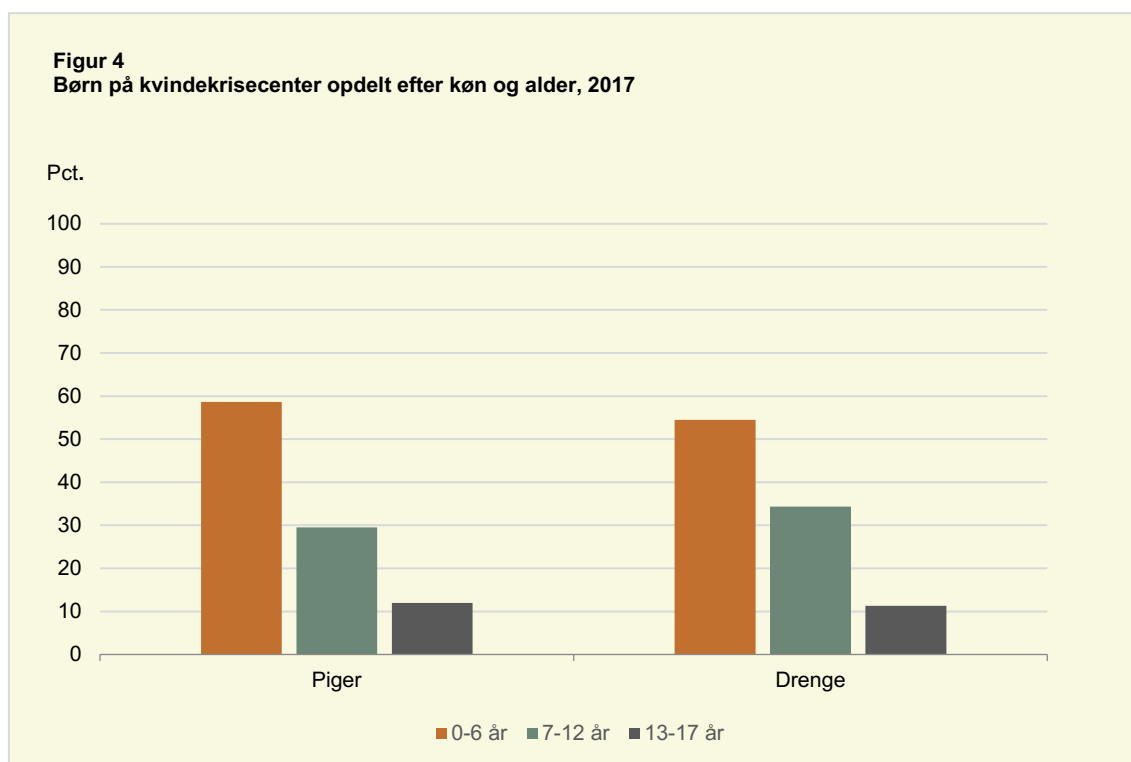

Anm: Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange.

Børnenes alder og køn

Når kvinder indskrives på et kvindekrisecenter, har de ofte deres børn med. Børnene modtager omsorg og støtte under opholdet på kvindekrisecentret. Figur 4 viser, at størstedelen af både piger og drenge på krisecenter er 0-6 år. Børn med ophold på et kvindekrisecenter i 2017 er i gennemsnit seks år og medianen⁷ er ligeledes seks år. Fordelingen mellem drenge og piger er ligelig (ikke vist i figuren).

- 57 procent af børn med ophold på kvindekrisecenter er i alderen 0-6 år, 32 procent er 7-12 år, og 12 procent er 13-17 år (ikke vist i figuren).
- 59 procent af pigerne på krisecenter er 0-6 år, 30 procent er 7-12 år, og 12 procent er 13-17 år.
- 55 procent af drengene på krisecenter er 0-6 år, 34 procent er 7-12 år og 11 procent er 13-17 år.

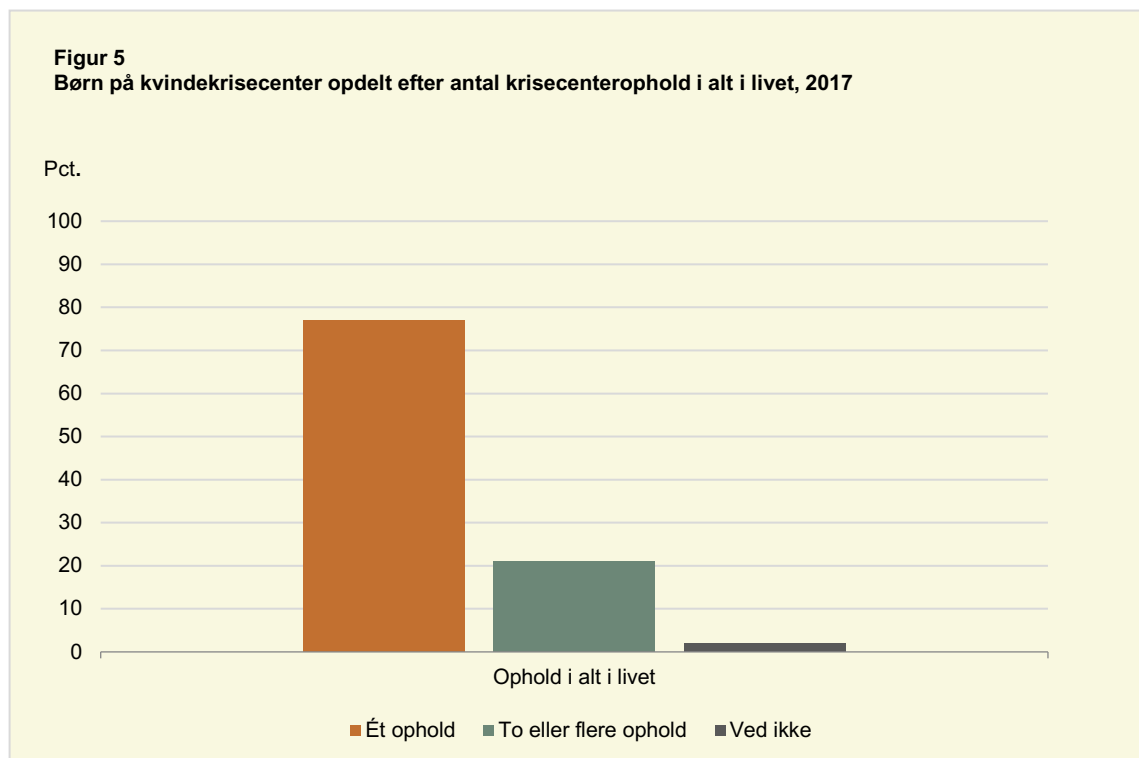
Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, da ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

⁷ Medianen er udtryk for den midterste værdi. Dvs. at 50 procent af værdierne ligger under og 50 procent ligger over denne værdi.

Børn med gentagne krisecenterophold

Nogle børn har haft mere end ét krisecenterophold sammen med deres mor. Figur 5 viser andelen af børn, som har haft ét ophold, og andelen af børn, som har haft to eller flere ophold, i alt i livet.

- Andelen af børn med ét ophold i alt i livet udgør 77 procent, mens andelen af børn med to eller flere ophold i alt i livet udgør 21 procent.

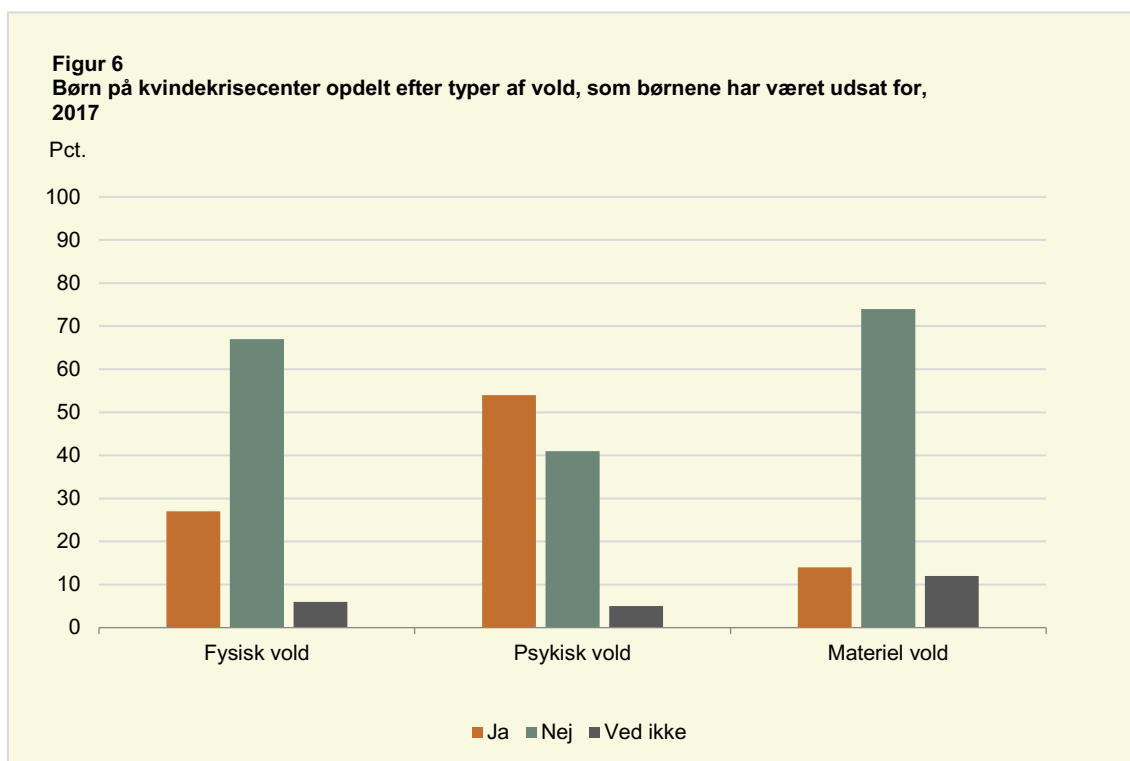
Anm: Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, da ét barn kan have indgået i statistikken flere gange. Hvis barnet er blevet overflyttet fra et kvindekrisecenter til et andet kvindekrisecenter, tælles det ikke som ét krisecenterophold.

Typer af vold, som børnene har været udsat for

Børn, der har ophold på et kvindekrisecenter, kan selv have været udsat for flere typer af vold. I undersøgelsen er børnene blevet spurgt, om de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for fysisk vold, psykisk vold, materiel vold og seksuelle overgreb.

Figur 6 viser andelen af børn, som har været udsat for fysisk vold, psykisk vold og materiel vold. Figur 7 viser andelen af børn, som har været udsat for seksuelle overgreb.

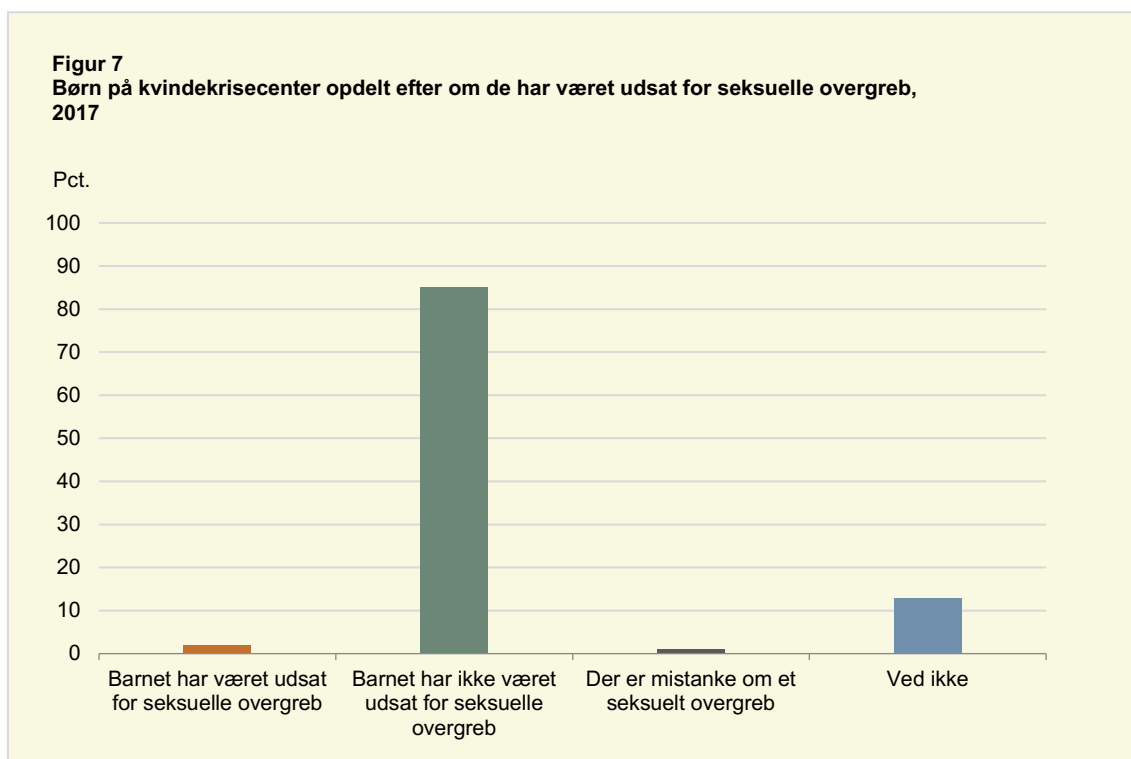
- 27 procent af børnene har angivet, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for fysisk vold, og 54 procent har angivet, at de har været udsat for psykisk vold.
- 14 procent af børnene har angivet, at de inden for de seneste 12 måneder har været udsat for materiel vold.
- 37 procent af børnene har angivet, at de *ikke* har været udsat for nogen af de tre voldstyper (fysisk vold, psykisk vold og materiel vold).⁸

Anm: Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, eftersom ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

⁸ Andelen fremgår ikke af Figur 6.

- To procent af børnene angiver, at de har været udsat for seksuelle overgreb, da de var under 15 år, af et familiemedlem eller af en anden nær relation uden for familien.
- For én procent af børnene er det angivet, at der er mistanke⁹ om et seksuelt overgreb.
- I 13 procent af tilfældene er det angivet, at det ikke vides, om barnet har været udsat for seksuelle overgreb.

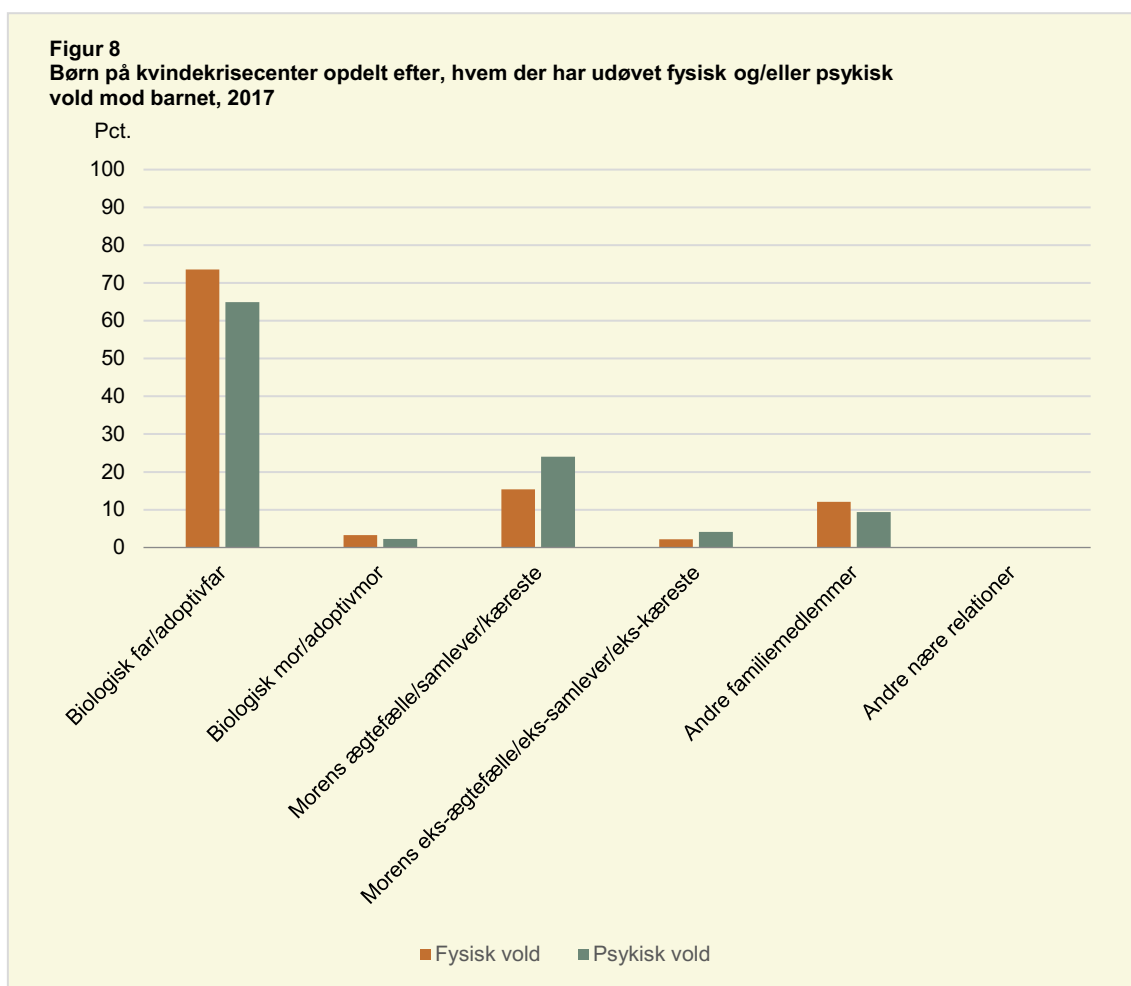
Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, da ét barn kan have indgået i statistikken flere gange. Der tages forbehold for, at de børn, der har angivet, at de har været udsat for seksuelle overgreb, udgør et lavt antal besvarelser (n = 5). Det samme gør sig gældende for svarkategorien "Der er mistanke om et seksuelt overgreb" (n = 4).

⁹ Der skelnes i opgørelsen mellem "Der er mistanke om seksuelt overgreb" og "Ved ikke". Grunden til denne skelnen er, at krisecentret, ved mistanke om at et barn har været udsat for et seksuelt overgreb, er forpligtet til at lave en underretning til kommunen.

Børnenes voldsudøver

Børn, som har været udsat for vold, kan have været udsat for vold fra flere forskellige nære relationer. Figur 8 viser, hvem de voldsudsatte børn angiver som udøver af den fysiske og/eller psykiske vold mod barnet. Figuren viser, at det både ved fysisk og psykisk vold i langt de fleste tilfælde angives, at det er barnets biologiske far/adoptivfar, der har udøvet volden.

- I 74 procent af tilfældene, hvor der er udøvet fysisk vold, er det barnets biologiske far/adoptivfar, der er angivet som voldsudøveren. Det samme gælder i 65 procent af tilfældene, hvor der er tale om psykisk vold.
- Morens ægtefælle/samlever/kæreste er i 15 procent af tilfældene angivet som voldsudøveren, når der er tale om fysisk vold, og i 24 procent af tilfældene, hvor der er tale om psykisk vold.

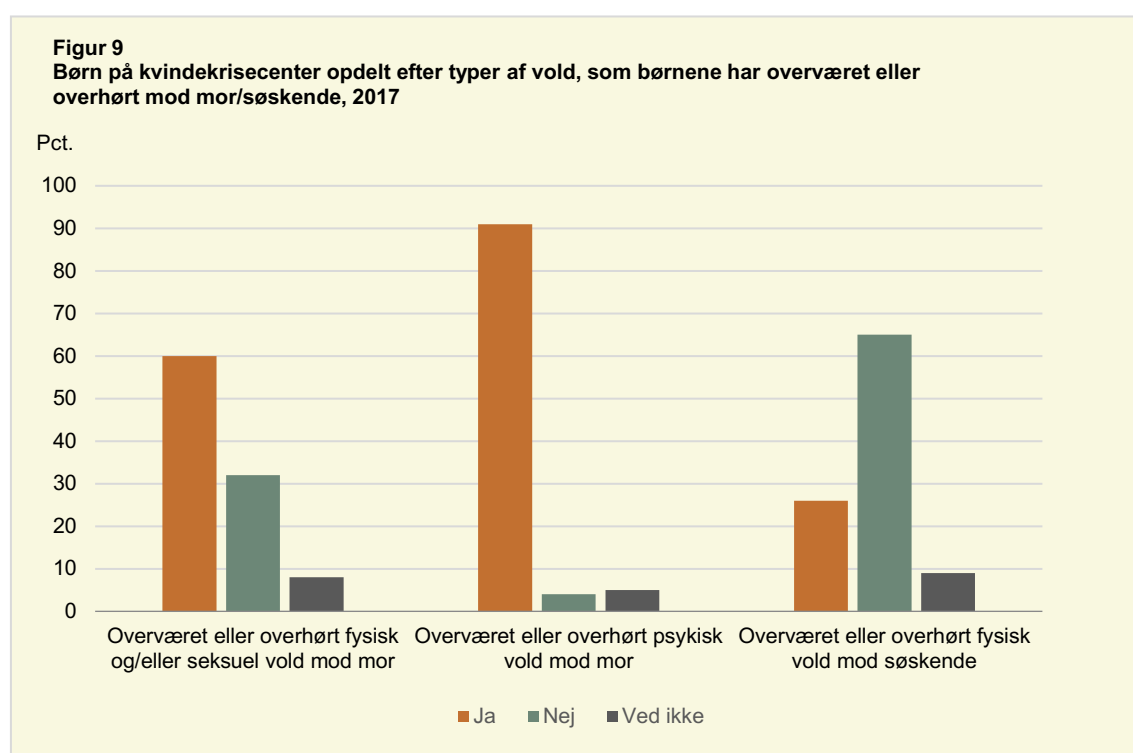

Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent, da børnene kan have angivet flere forskellige personer som voldsudøver. Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, eftersom ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

Vold, som børnene har været vidne til

Nogle af børnene på kvindekrisecenter har ikke selv været direkte udsat for vold, men har overværet eller overhørt vold mod deres mor og/eller søskende. Nogle af børnene har både selv været udsat for vold og har overværet eller overhørt vold mod deres mor og/eller søskende¹⁰. Børn, som er vidne til vold i nære relationer uden selv at have været direkte udsat, kan tage ligeså meget skade, som hvis de selv er direkte udsat for vold. Studier viser, at det kan have store negative konsekvenser for børn at opleve vold i nære relationer¹¹. Nogle studier viser, at det er mere skadeligt for barnet at opleve fars vold mod mor, end hvis barnet selv blev direkte udsat for vold¹².

- 60 procent af børnene har overværet eller overhørt fysisk og/eller seksuel vold mod mor, og 91 procent har overværet eller overhørt psykisk vold mod mor.
- 26 procent af børnene har overværet eller overhørt fysisk vold mod søskende.

Anm: Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, eftersom ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

¹⁰ Der er ikke spurgt til, om barnet har overværet eller overhørt vold mod far.

¹¹ Lyk-Jensen et al, 2017, "Børn, der oplever vold i familien. Omfang og konsekvenser", Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

¹² <https://vidensportal.dk/filer/born-unge/vold-i-hjemmet/hvad-betyder-det-for-born-at-se-mor-fa-bank.pdf>

Ydelser ved henvendelser til krisecentrene

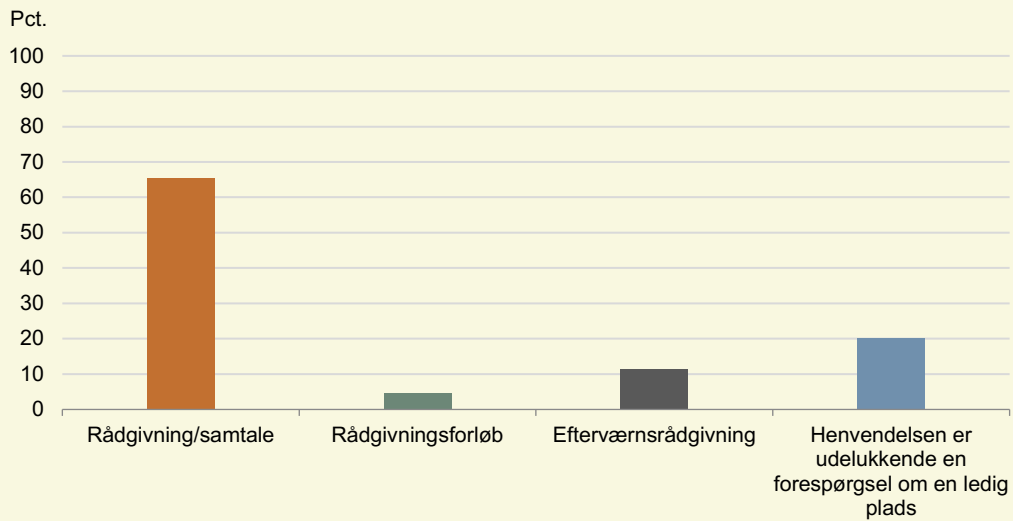
Kvindekrisecentrene modtager løbende henvendelser, der handler om kvinder, som er udsat for vold. I 2017 blev der registreret 9.976 henvendelser¹³. En henvendelse defineres som rådgivning af en person, som henvender sig til kvindekrisecentret om problemstillinger vedrørende en konkret kvinde, som er udsat for vold. Det kan være kvinden selv, der henvender sig, eller det kan være andre, som fx en sagsbehandler, der henvender sig til kvindekrisecentret, ligesom flere personer kan henvende sig samtidigt vedrørende den samme voldsudsatte kvinde. I årsstatistikken er antallet af henvendelser opgjort. Hvis en kvinde har henvendt sig flere gange, tælles hver henvendelse som én selvstændig henvendelse. Hvis der har været flere henvendelser, som drejer sig om den samme kvinde, er de ligeledes talt med som selvstændige henvendelser. Henvendelserne sker telefonisk, ved personligt fremmøde eller skriftligt.

Kvindekrisecentrene rådgiver hvert år en bredere gruppe af voldsudsatte kvinder, pårørende og fagfolk end de kvinder, der har ophold på et kvindekrisecenter. Rådgivningen kan være en rådgivningssamtale, et rådgivningsforløb, som strækker sig over flere samtaler, eller en efterværnsrådgivning, som er til kvinder, der har haft ophold på et kvindekrisecenter. Ud over rådgivning kan henvendelserne dreje sig om forespørgsel om en ledig plads på kvindekrisecentret. Figur 10 nedenfor viser typen af ydelser, som er givet ved henvendelser til kvindekrisecentrene.

- Ved 65 procent af henvendelserne har kvindekrisecentrene ydet rådgivningssamtaler.
- Ved fem procent af henvendelserne er der givet rådgivningsforløb.
- Efterværnsrådgivninger er ydet i forbindelse med 11 procent af henvendelserne.
- Der er ikke givet rådgivning ved 20 procent af henvendelserne, fordi der udelukkende har været tale om en forespørgsel om en ledig plads.

¹³ I 2016 blev der registreret 12.673 henvendelser om voldsudsatte kvinder, mens der i 2017 blev registreret 9.976 henvendelser. Antallet af registrerede henvendelser er dermed faldet med ca. 21 procent fra 2016 til 2017. Det vides ikke, hvorfor dette fald er forekommet. Nedgangen i antal registrerede henvendelser forekommer på tværs af de deltagende kvindekrisecentre.

Figur 10
Henvendelser opdelt efter, hvilken type af ydelse der er givet, 2017

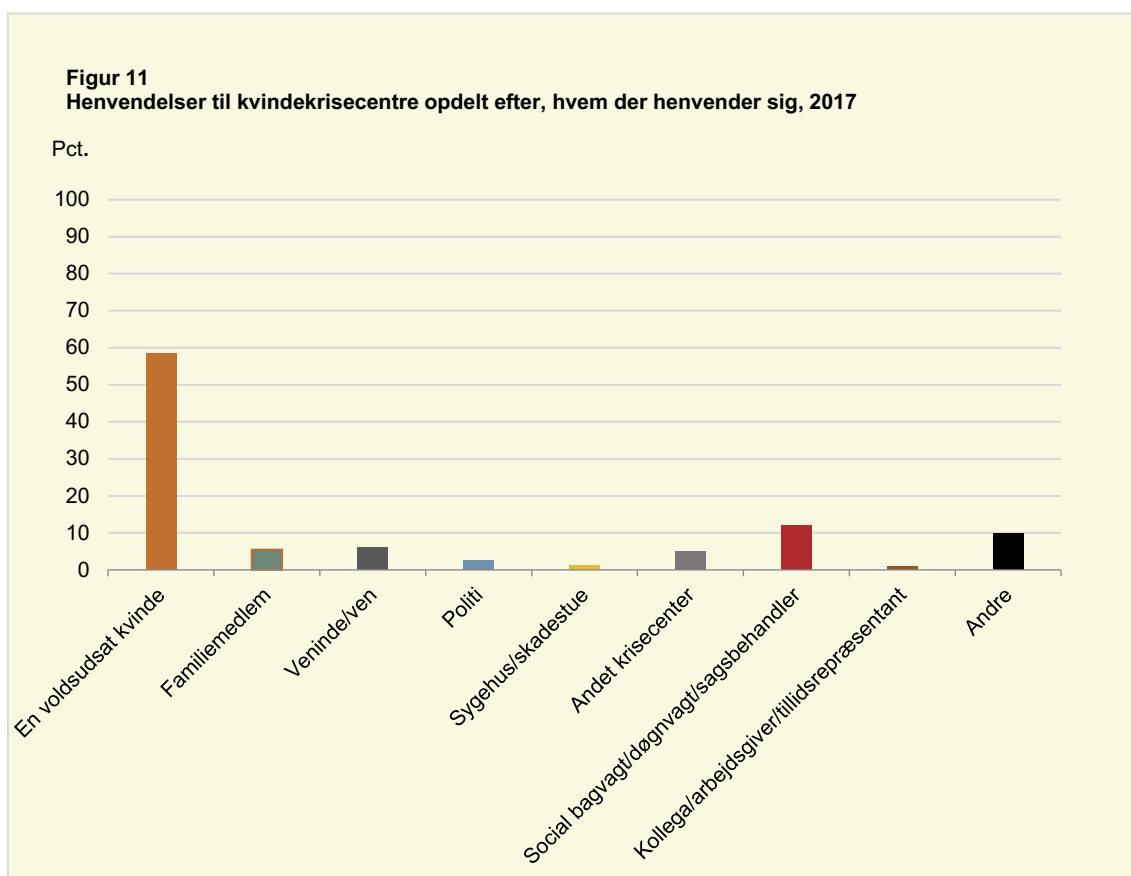

Anm: Rådgivning/samtale er defineret som vejledning, socialrådgivning og lytte/dialog. Rådgivningsforløb er defineret som et forløb, der er aftalt med kvinden. Efterværnsrådgivning er defineret som rådgivning af tidligere beboere. Sammenlagt giver procenterne ikke 100, da det er muligt, at der er givet flere ydelser ved én henvendelse.

Personer, der henvender sig til kvindekrisecentrene

Henvendelser om konkrete kvinder, der er udsat for vold, kommer fra forskellige personer. De kan fx komme fra kvinder, som er udsat for vold, familiemedlemmer til en voldsudsat kvinde, politi, den sociale bagvagt eller en kommunal sagsbehandler. Flere personer kan henvende sig samtidigt om den samme kvinde fx ved fremmøde på et krisecenter, og disse henvendelser registreres som én henvendelse.

- I størstedelen af de registrerede henvendelser, svarende til 59 procent, er henvendelsen kommet fra en voldsudsat kvinde.
- 12 procent af henvendelserne er kommet fra den sociale bagvagt, døgnvagt eller sagsbehandler i kommunen.
- Tre procent og én procent af henvendelserne er kommet fra henholdsvis politiet og sygehus/skadestue.

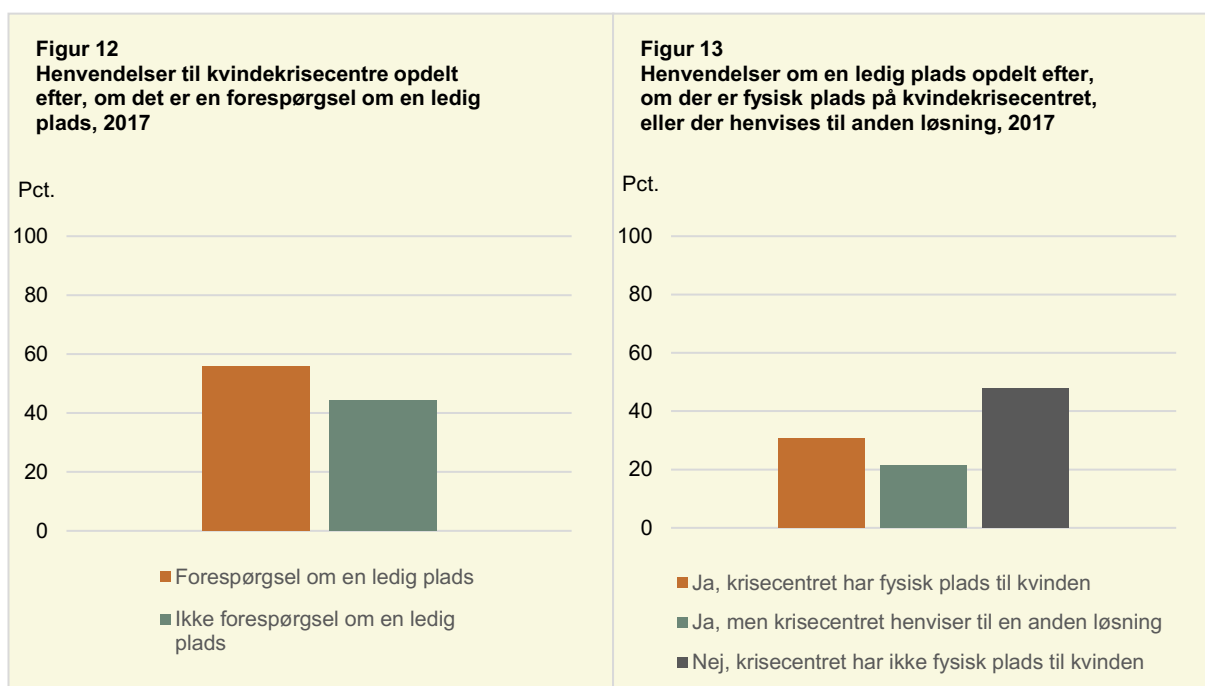

Anm: Det er henvendelser, der er opgjort. Den samme person kan have henvendt sig flere gange og tælles derfor med flere gange i statistikken. Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding, og fordi én henvendelse kan komme fra flere forskellige personer.

Henvendelser om ledig plads

En stor andel af de henvendelser, kvindekrisecentrene hvert år modtager, indeholder forespørgsler om en ledig plads (Figur 12).

- 56 procent af henvendelserne til kvindekrisecentrene drejer sig om, hvorvidt der er en ledig plads på krisecentret (Figur 12).
- Ved de henvendelser, der indeholder en forespørgsel om ledig plads, bliver der ved 31 procent af tilfældene svaret, at krisecentret har plads til kvinden (Figur 13).
- Ved 21 procent af henvendelserne, der handler om en ledig plads, har krisecentrene svaret, at der er plads til kvinden, men at de henviser til en anden løsning. Grundene til dette fremgår af Figur 15.
- Sammenlagt angiver krisecentrene altså ved 52 procent af henvendelserne, hvor der forespørges om en ledig plads, at der er ledig plads på krisecentret.
- Kvindekrisecentrene har ved 48 procent af henvendelserne, der drejer sig om en ledig plads, svaret, at der ikke er en ledig plads til kvinden på det konkrete krisecenter. I Figur 14 nedenfor fremgår det, hvor kvindekrisecentrene henviser til, når der ikke er en ledig plads på det pågældende krisecenter.

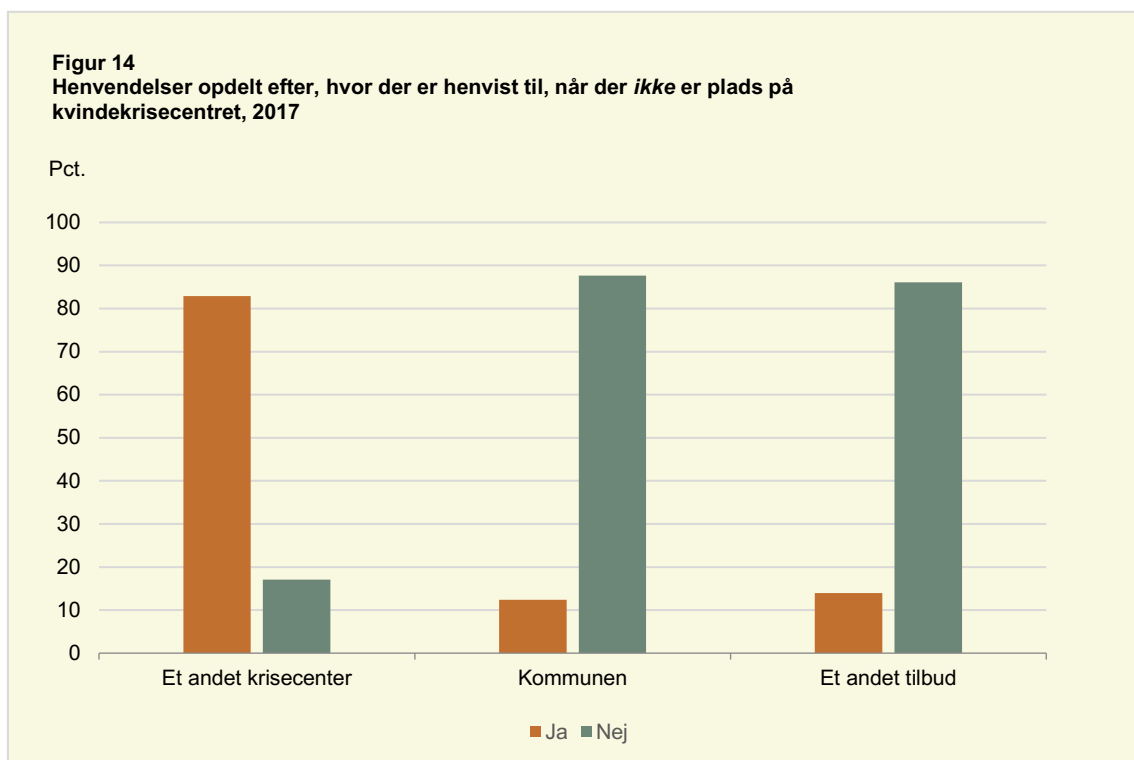

Anm: Det er henvendelser, der er opgjort. Den samme person kan have henvendt sig flere gange og tælles derfor med flere gange i statistikken. Tallene for henvendelser om ledig plads kan ikke anvendes som mål for kapaciteten på kvindekrisecentrene, da der kan være flere henvendelser vedrørende den samme kvinde. Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding.

Henvisning, når der *ikke* er ledig plads på kvindekrisecentret

Når kvindekrisecentrene modtager henvendelser om ledig plads, men ikke har en ledig plads, henviser krisecentrene i langt de fleste tilfælde til et andet krisecenter. Derudover kan krisecentrene henvise til kommunen eller et andet tilbud. Ved en henvendelse kan der henvises til flere forskellige steder.

- Ved 83 procent af de registrerede henvendelser, hvor kvindekrisecentrene svarer, at de ikke har en ledig plads, henviser krisecentrene til et andet krisecenter.
- I 12 procent af tilfældene, hvor kvindekrisecentrene ikke har en ledig plads, henvises der til kommunen. Der henvises til et andet tilbud ved 14 procent af tilfældene, hvor kvindekrisecentrene ikke har en ledig plads.

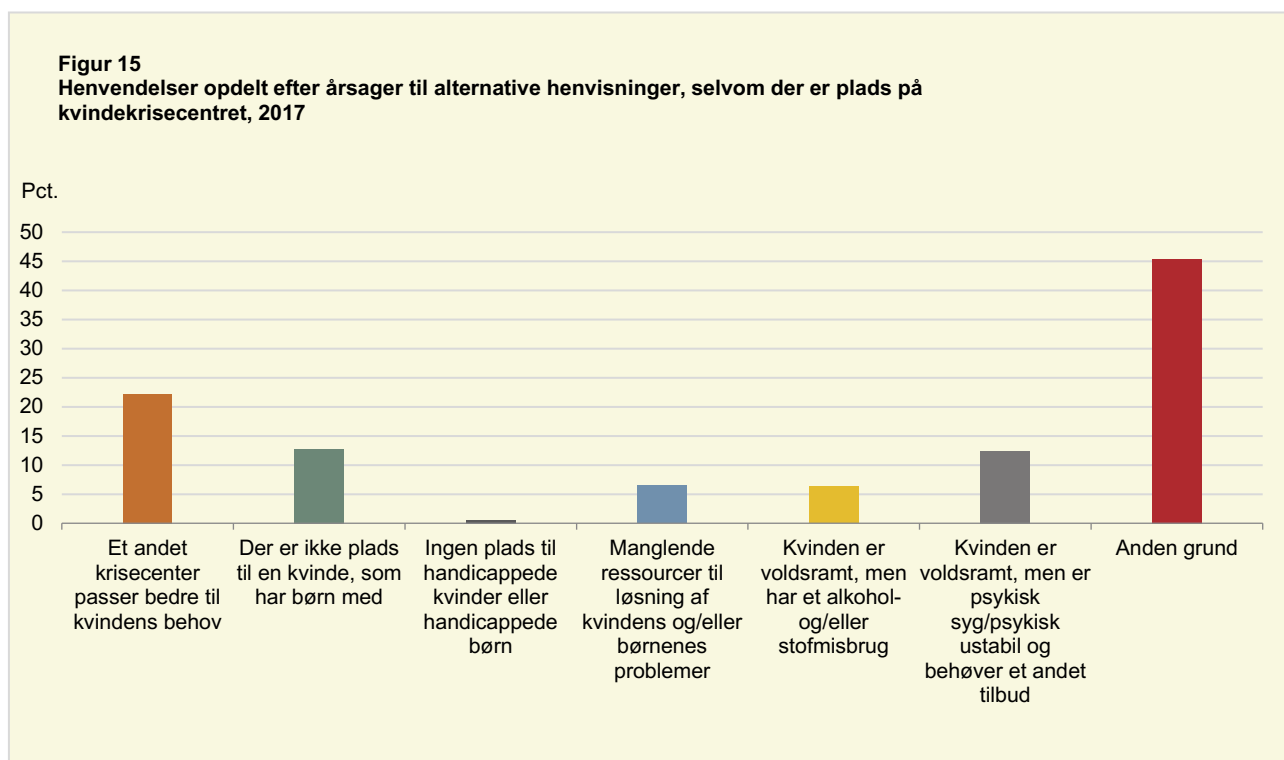

Anm: Det er henvendelser, der er opgjort. Den samme person kan have henvendt sig flere gange og tælles derfor med flere gange i statistikken. Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding.

Henvisning til anden løsning, når der er ledig plads på krisecentret

Som tidligere nævnt henviser kvindekrisecentrene i visse tilfælde til andre løsninger, selvom der er ledig plads på krisecentret. Disse henvisninger kan skyldes en række forhold, blandt andet at det vurderes, at et andet krisecenter passer bedre til kvindens behov, eller at kvinden er psykisk syg eller psykisk ustabil og derfor har behov for et andet tilbud.

- Ved 22 procent af de henvendelser, hvor kvindekrisecentret har ledig plads, men henviser til en anden løsning, angives grunden til henvisningen at være, at et andet krisecenter passer bedre til kvindens behov.
- I 13 procent af tilfældene angives det, at årsagen til, at kvindekrisecentret henviser til en anden løsning, er, at der ikke er plads til en kvinde, som har børn med.
- At kvinden er voldsramt, men er psykisk syg eller psykisk ustabil og behøver et andet tilbud, angives som grunden til, at der henvises til en anden løsning ved 12 procent af henvendelserne.
- Der angives anden grund til henvisningen i 45 procent af tilfældene, hvor kvindekrisecentret har plads til kvinden, men henviser til en anden løsning.

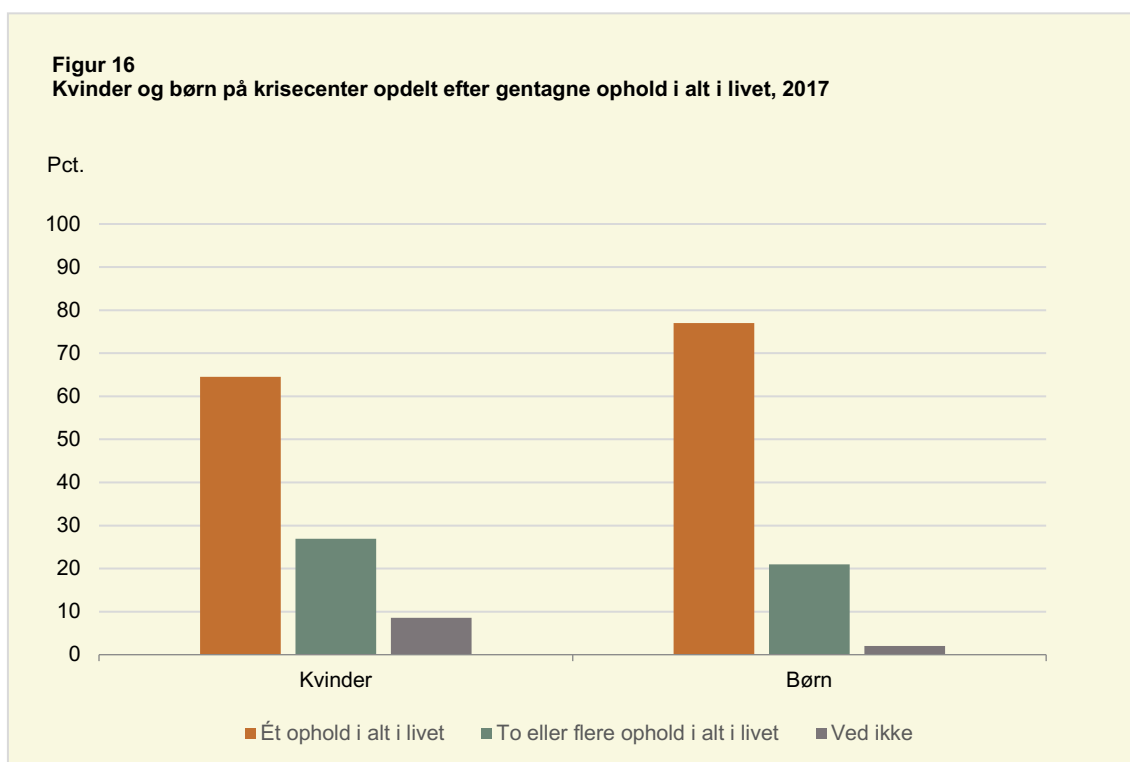
Anm: Det er henvendelser, der er opgjort. Den samme person kan have henvendt sig flere gange og tælles derfor med flere gange i statistikken. Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent, da der kan være flere årsager til, at en kvinde henvises til et andet tilbud.

Temaanalyser

Temaanalyse 1: Kvinder og børn med gentagne krisecenterophold i alt i livet

Nogle kvinder og børn har mere end ét krisecenterophold i alt i livet. I denne temaanalyse ses der på forskelle og ligheder mellem kvinder og børn med ét krisecenterophold og kvinder og børn med to eller flere ophold i alt i livet. Som det ses i figur 16 nedenfor, gælder det for størstedelen af både kvinderne og børnene, at de har ophold på et krisecenter for første gang i deres liv.

- 27 procent af kvinderne har haft to eller flere krisecenterophold i alt i voksenlivet, mens 65 procent har haft ét krisecenterophold.
- 21 procent af børnene har haft to eller flere ophold på krisecenter i alt i livet, mens 77 procent har haft ét ophold på krisecenter.

Anm: Ikke alle kvinder har børn med på krisecenter, og der er derfor forskellige opgørelser over kvinder og børn. Hvis en kvinde eller et barn er blevet overflyttet fra et krisecenter til et andet krisecenter, tælles det ikke som ét krisecenterophold. Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding.

Ligheder og forskelle mellem kvinder med gentagne ophold og kvinder med ét krisecenterophold i alt i voksenlivet

Kvinder med gentagne krisecenterophold adskiller sig *ikke* fra kvinder med ét ophold, når der ses på følgende områder:

- Udsat for fysisk og psykisk vold inden for de seneste 12 måneder
- Udsat for økonomisk kontrol inden for de seneste 12 måneder
- Har børn med på krisecenter

Forskelle mellem kvinder med gentagne ophold og kvinder med ét krisecenterophold

Kvinder med gentagne ophold på krisecenter adskiller sig fra kvinder med ét ophold på følgende områder:

De opholder sig på krisecenter i længere tid

Kvinder med gentagne krisecenterophold opholder sig i gennemsnit 95 dage på krisecenter, mens kvinder med ét krisecenterophold i gennemsnit opholder sig 84 dage på krisecenter.

En større andel har mindre end 11 års skolegang

54 procent af kvinderne med gentagne ophold har under 11 års skolegang, mens dette gælder for 45 procent af kvinderne med ét ophold.

Flere har været udsat for seksuelle overgreb og materielle ødelæggelser

30 procent af kvinderne med gentagne ophold har været udsat for seksuelle overgreb, mens dette gælder for 25 procent af kvinderne med ét krisecenterophold.

54 procent af kvinderne med gentagne ophold har været udsat for materielle ødelæggelser, mens dette gælder for 44 procent af kvinderne med ét krisecenterophold.

De har været udsat for vold i længere tid i deres voksenliv

57 procent af kvinderne med gentagne ophold har været udsat for vold i over fem år i deres voksenliv. Den tilsvarende andel for kvinder med ét ophold er 45 procent.

43 procent af kvinderne med gentagne krisecenterophold har været udsat for vold i 0-4 år i deres voksenliv. 54 procent af kvinderne med ét ophold har været udsat for vold i 0-4 år.

De har været udsat for vold i længere tid i det seneste voldsforhold

41 procent af kvinder med gentagne krisecenterophold i alt i livet har været udsat for vold i over fem år i det seneste voldsforhold. Tilsvarende har 36 procent af kvinderne med ét krisecenterophold været udsat for vold i mere end fem år i seneste voldsforhold.

Ligheder og forskelle mellem børn med gentagne ophold og børn med ét krisecenterophold i alt i livet

Børn med gentagne ophold på krisecenter adskiller sig *ikke* fra børn med ét ophold, når der ses på følgende områder:

- Køn
- Opholdslængde
- Overværet eller overhørt psykisk vold mod mor
- Udsat for fysisk og psykisk vold inden for de seneste 12 måneder
- Udsat for seksuelle overgreb af et familiemedlem eller andre nære relationer, hvor barnet var under 15 år

Forskelle mellem børn med gentagne ophold og børn med ét krisecenterophold i alt i livet

Børn med gentagne ophold på krisecenter adskiller sig fra børn med ét ophold på følgende områder:

De er ældre

Børn med gentagne ophold er i gennemsnit syv år, mens børn med ét krisecenterophold i gennemsnit er seks år.

Flere angiver faderen som voldsudøver, når der er tale om psykisk vold

73 procent af børnene med gentagne ophold angiver, at det er faderen, der har udøvet psykisk vold mod dem, mens dette gælder for 63 procent af børnene med ét ophold.

Færre har været udsat for materiel vold de seneste 12 måneder

10 procent af børnene med gentagne ophold har været udsat for materiel vold de seneste 12 måneder, mens dette gælder for 16 procent af børnene med ét ophold.

Færre har overværet eller overhørt fysisk og/eller seksuel vold mod mor inden for de seneste 12 måneder

55 procent af børnene med gentagne ophold har overværet eller overhørt fysisk og/eller seksuel vold mod deres mor, mens dette gælder for 62 procent af børnene med ét ophold.

Færre har overværet eller overhørt fysisk vold mod søskende inden for de seneste 12 måneder

24 procent af børnene med gentagne ophold har overværet eller overhørt fysisk vold mod deres søskende, mens dette gælder for 28 procent af børnene med ét ophold.

Færre angiver faderen som voldsudøver, når der er tale om fysisk vold

57 procent af børnene med gentagne ophold angiver, at det er faderen, der har udøvet fysisk vold mod dem, mens dette gælder for 79 procent af børnene med ét ophold.

Færre flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet

10 procent af børnene med gentagne ophold flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, mens dette gælder for 18 procent af børnene med ét ophold.

Temaanalyse 2: Voldstyper, som kvinderne og børnene har været udsat for

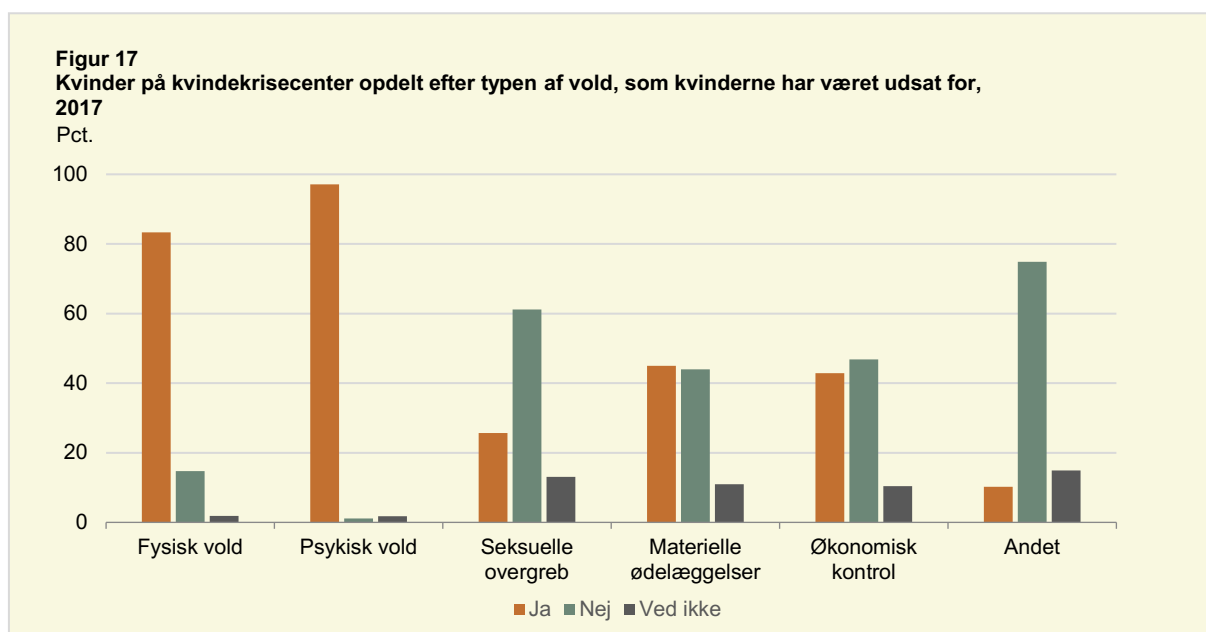
Første del af temaanalyse 2 fokuserer på kvinder, som har været udsat for forskellige typer vold. Blandt andet ses der på forskelle mellem kvinder, som har været udsat for en bestemt type vold, og kvinder, som ikke har været udsat for samme type vold, inden for de seneste 12 måneder.

Anden del af temaanalyse 2 fokuserer på de forskellige voldstyper, som børnene har været udsat for inden for de seneste 12 måneder, og de voldstyper, som de har overværet eller overhørt mod deres mor, eller som deres søskende har været udsat for.

Vold, som kvinder på kvindekrisecenter har været udsat for

Kvinder, der har ophold på et kvindekrisecenter, kan have været udsat for én eller flere typer af vold. De kan have været udsat for fysisk vold, psykisk vold, materielle ødelæggelser, økonomisk kontrol og/eller seksuelle overgreb. Nogle kvinder kan have været udsat for vold i flere forskellige relationer. Kvinderne er blevet spurgt om hvilke typer af vold, de har været udsat for i deres seneste voldsforhold inden for de seneste 12 måneder. Det seneste voldsforhold betegnes som alle nære relationer dvs. både partnervold, vold fra en tidligere partner, vold fra familien, vold fra svigerfamilien osv.

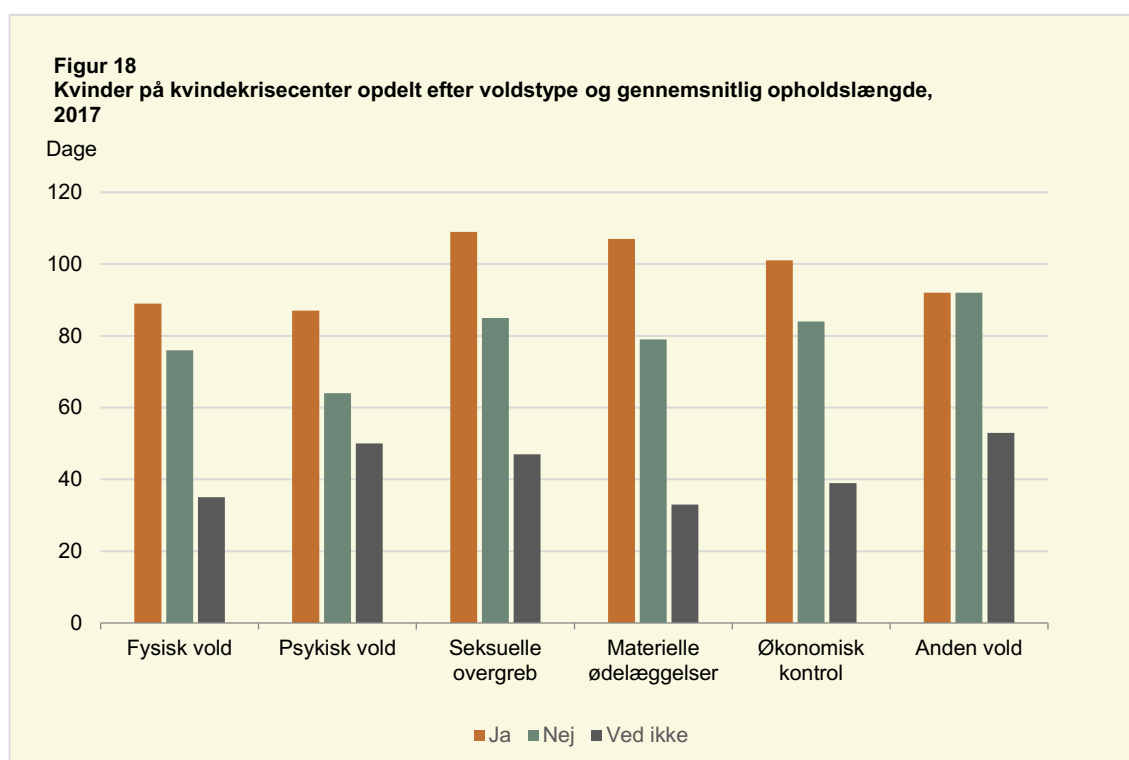
- 97 procent af kvinderne angiver, at de har været udsat for psykisk vold, mens 83 procent angiver, at de har været udsat for fysisk vold.
- Lidt under halvdelen af kvinderne (45 procent) har angivet, at de har været udsat for materielle ødelæggelser, og 43 procent har været udsat for økonomisk kontrol.
- 26 procent af kvinderne angiver, at de har været udsat for seksuelle overgreb.

Anm: Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange. Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding.

Figur 18 viser, hvor længe kvinderne i gennemsnit opholder sig på kvindekrisecenter¹⁴, alt efter hvilken type vold de har været udsat for.

- Kvinder, som har været udsat for fysisk vold, har en gennemsnitlig opholdslængde på kvindekrisecenter på 89 dage. Den gennemsnitlige opholdslængde for kvinder, der ikke har været udsat for fysisk vold, er 76 dage.
- Kvinderne, der har været udsat for seksuelle overgreb, opholder sig i gennemsnit 24 dage længere på kvindekrisecenter end kvinder, der ikke har været udsat for seksuelle overgreb.

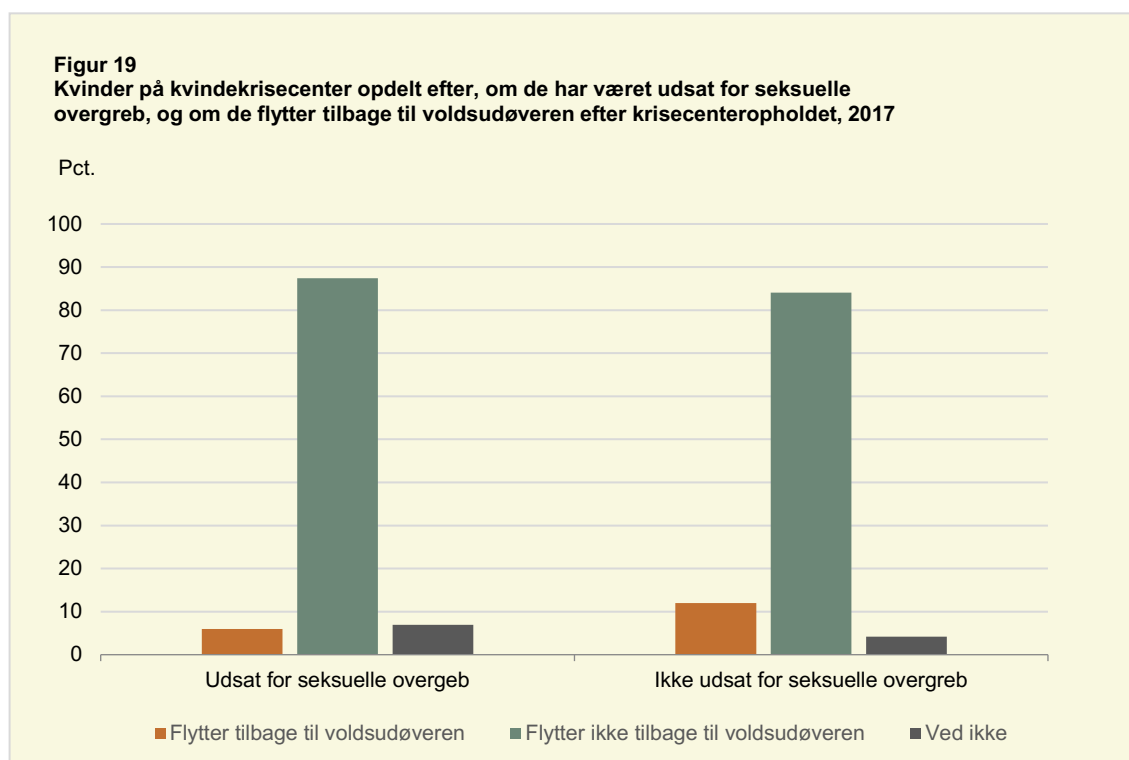

Anm: Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange. Der tages forbehold for, at de kvinder, der har angivet, at de *ikke* har været udsat for psykisk vold, udgør et lavt antal besvarelser (n = 7).

¹⁴ Den gennemsnitlige opholdslængde for alle kvinder, som indgår i undersøgelsen, er 65 dage, mens medianopholdslængden er 26 dage.

Figur 19 viser, at kvinderne i mindre grad flytter tilbage til voldsudøveren, hvis de har været udsat for seksuelle overgreb, end hvis de *ikke* har været udsat for denne type vold.

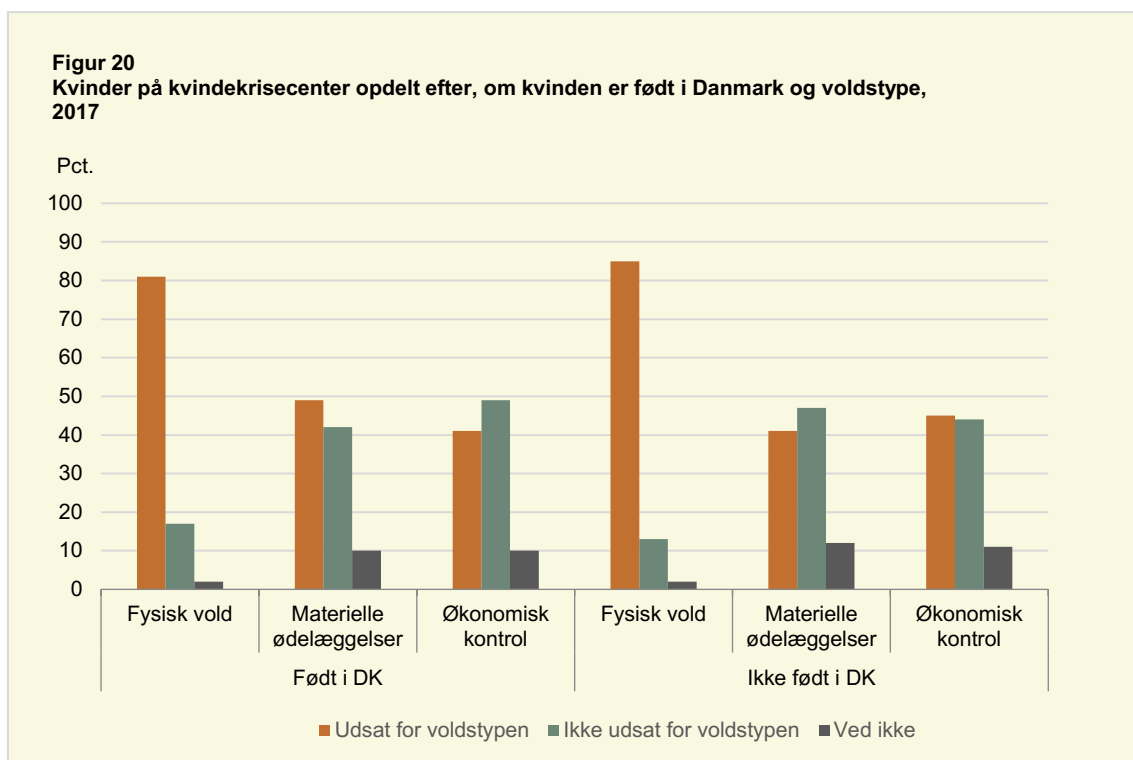
- Seks procent af kvinderne, der har været udsat for seksuelle overgreb, flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet.
- 12 procent af kvinderne, som *ikke* har været udsat for seksuelle overgreb, flytter tilbage til voldsudøveren.

Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange. Der tages forbehold for, at de kvinder, der har angivet, at de har været udsat for seksuelle overgreb og flytter tilbage til voldsudøveren, udgør et lavt antal besvarelser (n = 9). Kvinder der ikke flytter tilbage til voldsudøveren består af kategorierne: til tidligere bolig, men voldsudøveren er flyttet; til tidligere bolig, hvor jeg også boede før som enlig; til egen ny bolig; til et andet krisecenter; til familiebehandlingsinstitution; til § 110-institution; til familie; til venner; andet.

Figur 20 viser, hvor stor en andel af kvinderne der henholdsvis er født i Danmark og ikke født i Danmark, som har været udsat for fysisk vold, materielle ødelæggelser og økonomisk kontrol inden for de seneste 12 måneder i det seneste voldsforhold.

- 81 procent af kvinderne, som er født i Danmark, har angivet, at de har været udsat for fysisk vold. Tilsvarende har 85 procent af kvinderne, som ikke er født i Danmark, angivet, at de har været udsat for fysisk vold.
- Kvinderne, som er født i Danmark, angiver oftere, at de har været udsat for materielle ødelæggelser (49 procent), end kvinderne, som ikke er født i Danmark (41 procent).
- 41 procent af kvinderne, som er født i Danmark, svarer, at de har været udsat for økonomisk kontrol, mens 45 procent af kvinderne, som ikke er født i Danmark, svarer, at de har været udsat for økonomisk kontrol.

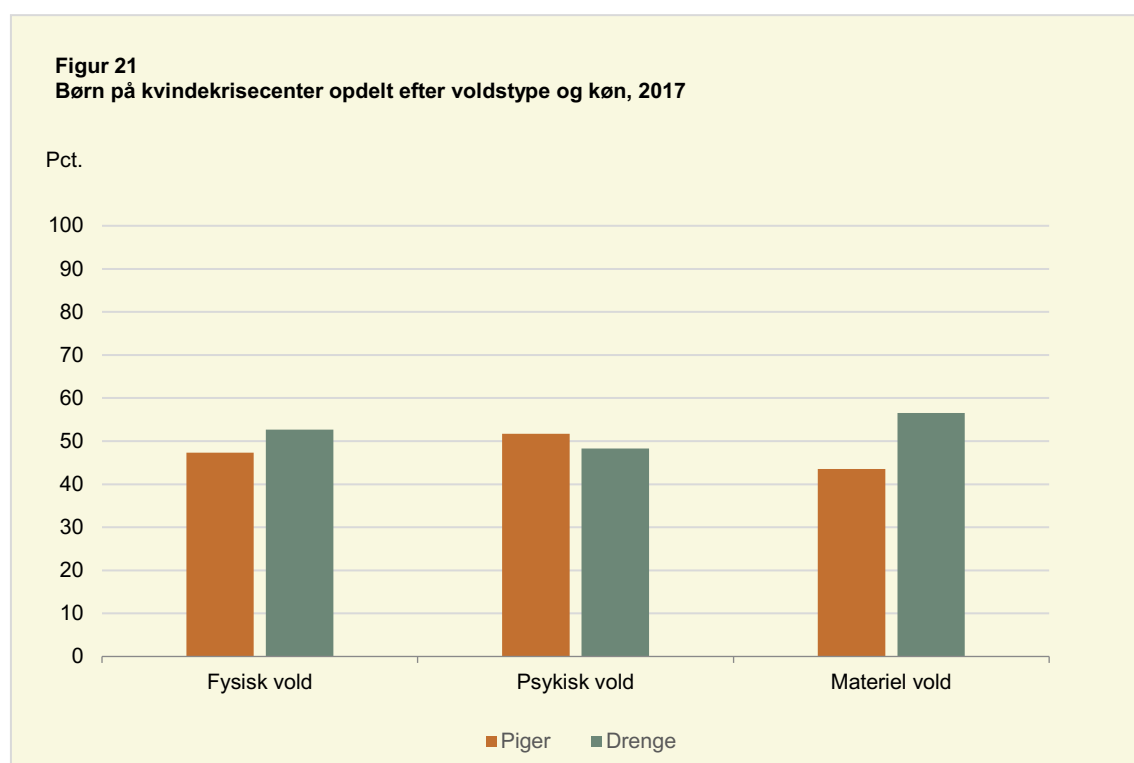

Anm: Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange.

Vold, som børn på kvindekrisecenter har været udsat for eller har overværet eller overhørt

Børn på kvindekrisecenter kan både selv have været udsat for vold, og de kan have overværet eller overhørt vold mod deres mor og søskende. Denne del af temaanalyse 2 sætter både fokus på den vold, som børnene selv har været udsat for, og den vold mod moderen og/eller en søskende, de har overværet eller overhørt.

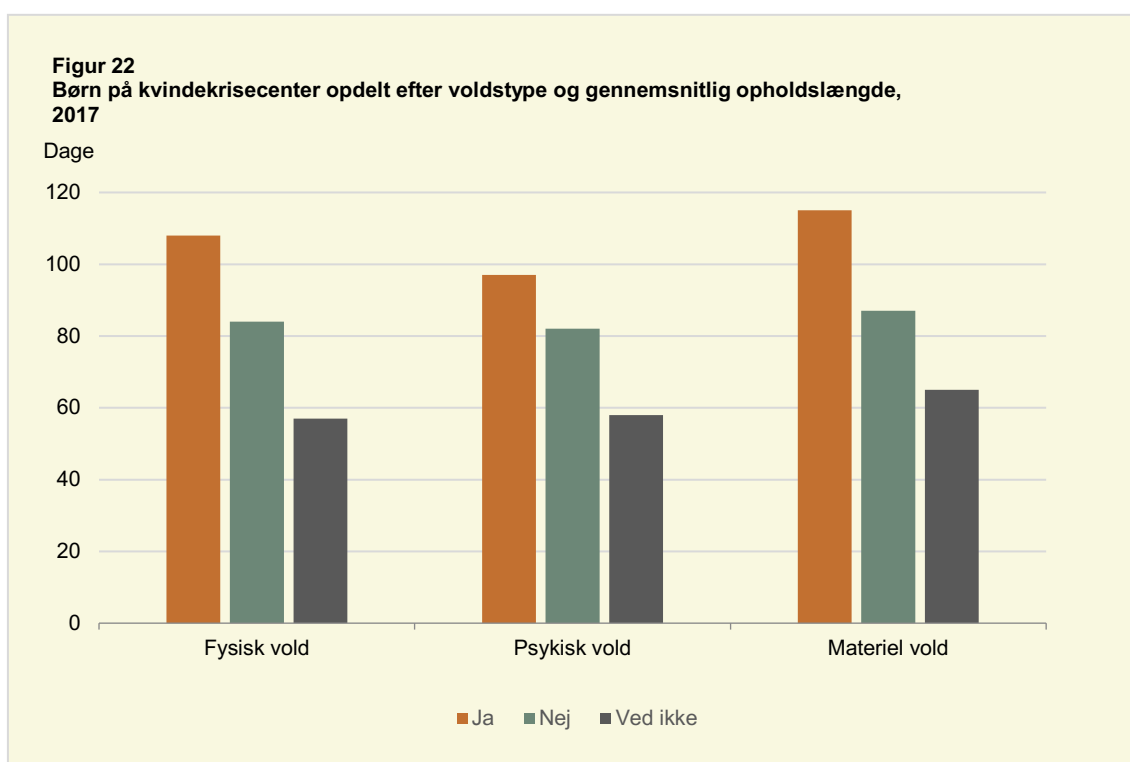
- Ses der på det samlede antal børn, som har været udsat for fysisk vold, udgør 47 procent piger og 53 procent drenge.
- Når der ses på børn, som har været udsat for psykisk vold, udgør pigerne 52 procent, og drengene udgør 48 procent.
- 57 procent af børnene, som har været udsat for materiel vold, er drenge og 44 procent er piger.

Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, da ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

Figur 22 viser, at børnene, som har været udsat for fysisk vold, psykisk vold eller materiel vold, opholder sig i længere tid på krisecentret, end børnene, som ikke har været udsat for de tre typer vold.¹⁵

- Børn, som har været udsat for fysisk vold, har en gennemsnitlig opholdslængde på kvindekrisecenter på 108 dage. Den gennemsnitlige opholdslængde for børn, der ikke har været udsat for fysisk vold, er 84 dage.
- Børn, som har været udsat for psykisk vold, har en gennemsnitlig opholdslængde på kvindekrisecenter på 97 dage. Den gennemsnitlige opholdslængde for børn, der ikke har været udsat for psykisk vold, er 82 dage.
- Børn, som har været udsat for materiel vold, har en gennemsnitlig opholdslængde på kvindekrisecenter på 115 dage. Den gennemsnitlige opholdslængde for børn, der ikke har været udsat for materiel vold, er 87 dage.

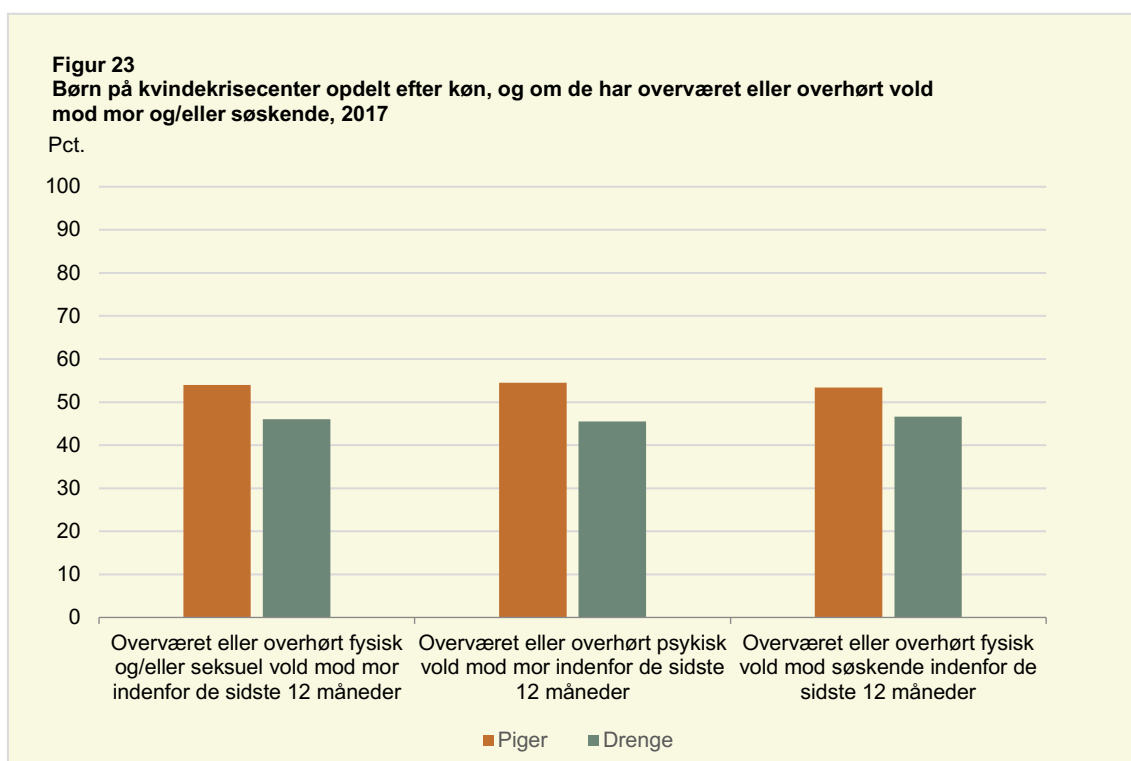

Anm: Andelen er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, da ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

¹⁵ Den gennemsnitlige opholdslængde for alle børn, som indgår i undersøgelsen, er 57 dage, mens medianopholdslængden er 25 dage.

Børn på kvindekrisecenter har i nogle tilfælde overværet eller overhørt vold mod deres mor og/eller søskende. Figur 23 viser, at pigerne i højere grad end drengene angiver at have overværet eller overhørt fysisk og/eller seksuel vold mod deres mor eller fysisk vold mod deres søskende.

- 54 procent af de børn, som har overværet eller overhørt fysisk og/eller seksuel vold mod deres mor, er piger, og 46 procent er drenge.
- 55 procent af de børn, som har overværet eller overhørt psykisk vold mod deres mor, er piger, mens 46 procent er drenge.
- 53 procent af de børn, som har overværet eller overhørt fysisk vold mod søskende, er piger, og 47 procent er drenge.

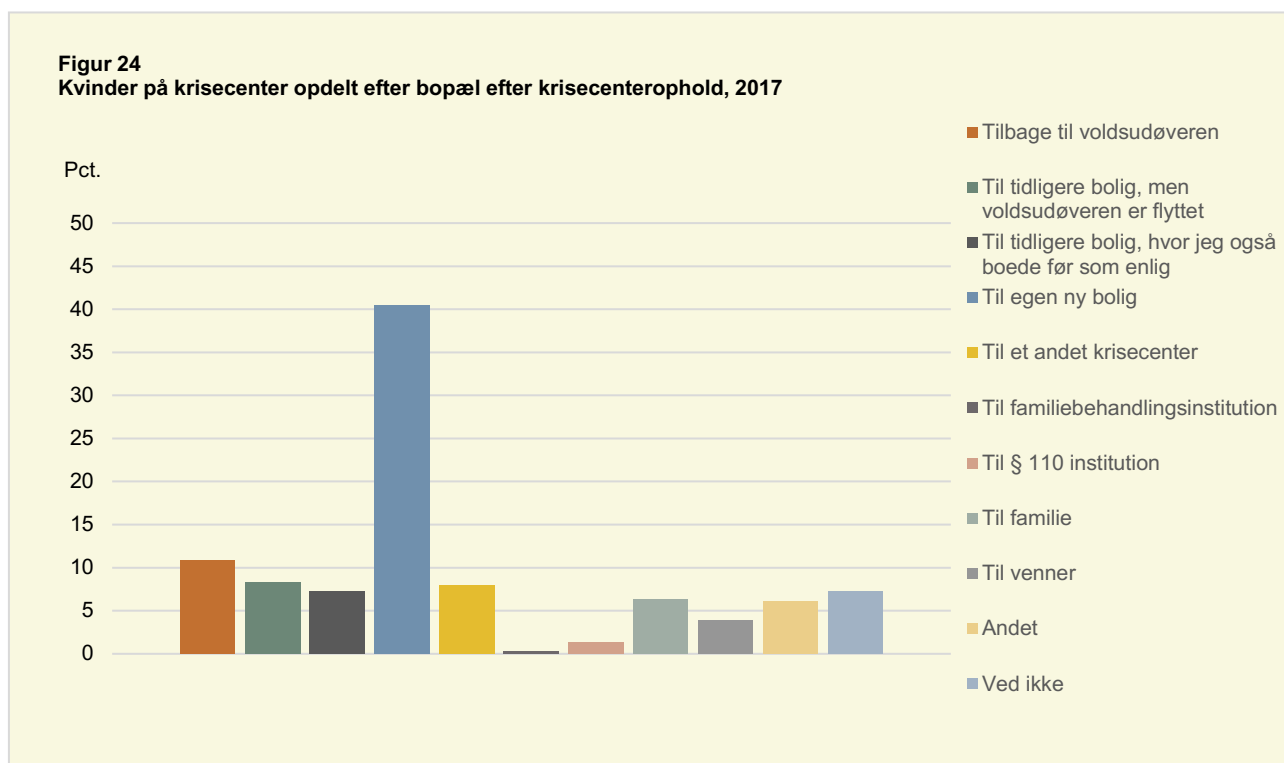
Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke børn, da ét barn kan have indgået i statistikken flere gange.

Temaanalyse 3: Kvinders bopæl efter krisecenteropholdet

Efter krisecenteropholdet flytter en del kvinder og deres eventuelle børn til en ny bolig eller får bopæl et andet sted, hvor voldsudøveren ikke bor, fx hos familie/venner eller i den bolig, hvor kvinden boede inden krisecenteropholdet uden voldsudøveren. Nogle kvinder flytter tilbage til den partner, som udsatte dem for vold, da de fik ophold på et kvindekrisecenter.

Temaanalyse 3 sætter fokus på kvindernes bopæl efter krisecenteropholdet. Temaet blev også belyst i årsstatistikken 2015 og 2016.

- 11 procent af kvinderne flytter tilbage til den person, som udøvede vold mod dem.
- 41 procent flytter til egen ny bolig.
- Otte procent flytter til et andet krisecenter.

Anm: Summen af procenterne er ikke nødvendigvis 100 procent pga. afrunding. Andelene er udtryk for andele ophold og ikke andele unikke kvinder, da én kvinde kan have indgået i statistikken flere gange.

Ligheder og forskelle mellem kvinder, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, og kvinder, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren

"Kvinder, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren" består af svarkategorierne: Til tidligere bolig, men voldsudøveren er flyttet; Til tidligere bolig, hvor jeg også boede før som enlig; Til egen ny bolig; Til et andet krisecenter; Til familiebehandlingsinstitution; Til § 110-institution; Til familie; Til venner; Andet.

Der er ikke forskelle mellem kvinder, der flytter tilbage til voldsudøveren, og kvinder, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren, når der ses på følgende områder:

- Børn, der ikke tages med på krisecenter
- Varighed af vold i seneste voldsforhold og i alt i livet
- Voldstyper, når man ser på fysisk vold, psykisk vold og anden vold
- Gennemsnitsalder

Forskelle mellem kvinder, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenterophold, og kvinder, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren

Kvinder, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenterophold, adskiller sig fra kvinder, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren, på følgende områder:

De har oftere børn med på krisecenter

66 procent af kvinderne, der flytter tilbage til voldsudøveren, har børn med på krisecenter, mens dette gælder for 62 procent af kvinderne, som ikke flytter tilbage til voldsudøveren.

Der er flere, som har mindre end 11 års skolegang

52 procent af kvinderne, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, har mindre end 11 års skolegang, mens dette gælder for 45 procent af kvinderne, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren.

De opholder sig i gennemsnit markant kortere tid på krisecenter

Kvinder, der flytter tilbage til voldsudøveren, opholder sig i gennemsnit 36 døgn på krisecenter, mens gennemsnitsopholdslængden for kvinder, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren, er 96 døgn.

Flere har ikke Danmark som oprindelsesland

72 procent af kvinderne, som flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, er ikke født i Danmark, mens dette er tilfældet for 46 procent af kvinderne, som ikke flytter tilbage til voldsudøveren.

De har i mindre grad gentagne ophold på krisecenter

Ser man på kvinder, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, har 13 procent to eller flere krisecenterophold i alt i voksenlivet. Tilsvarende har 29 procent af kvinderne, der ikke flytter tilbage til voldsudøveren, gentagne ophold på krisecenter.

De har i mindre grad været udsat for seksuelle overgreb og materielle ødelæggelser

13 procent af kvinderne, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, har været udsat for seksuelle overgreb inden for de seneste 12 måneder, mens 27 procent af kvinderne, som ikke flytter tilbage til voldsudøveren, har været udsat for seksuelle overgreb.

34 procent af kvinderne, der flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, har været udsat for materielle ødelæggelser inden for de seneste 12 måneder. Tilsvarende har 47 procent af kvinderne, som ikke flytter tilbage til voldsudøveren, været udsat for materielle ødelæggelser.

De har oftere været udsat for økonomisk kontrol

52 procent af kvinderne, som flytter tilbage til voldsudøveren efter krisecenteropholdet, har været udsat for økonomisk kontrol inden for de seneste 12 måneder, mens 43 procent af kvinderne, som ikke flytter tilbage til voldsudøveren, har været udsat for denne type vold.

Data og metode

Tal til årsstatistikken 2017 er indsamlet af Socialstyrelsen fra 1. januar 2017 til 31. december 2017. Oplysningerne indsamles på tre forskellige spørgeskemaer, og det er krisecentermedarbejdere, der registrerer informationerne. Det er frivilligt for krisecentrene, om de vælger at deltage i undersøgelsen.

De tre spørgeskemaer består af et henvendelsesskema, et indflytningsskema og et børneskema. Henvendelser, der vedrører en konkret sag om en konkret kvinde, der er udsat for vold, registreres af krisecentermedarbejderne på et henvendelsesskema. Indflytningsskemaet besvares af kvinden og krisecentermedarbejderen, mens børneskemaet besvares af barnet, krisecentermedarbejderen og moderen til barnet.

En del oplysninger er baseret på interviews med kvinderne og deres eventuelle børn, som krisecentermedarbejderne udfører. Det er frivilligt for kvinderne, om de ønsker at deltage i undersøgelsen, og om de ønsker, at deres børn deltager. Der indhentes skriftligt samtykke fra kvinderne om deltagelse. Krisecentermedarbejderne udfylder en række minimumsoplysninger af administrativ karakter om kvinden eller barnet i skemaerne. Kvinden spørges herefter, om hun ønsker at deltage i undersøgelsen. Har kvinden børn med, spørges hun, om barnet må deltage i undersøgelsen. 50 procent af kvinderne, der er udfyldt minimumsoplysninger for, har i 2017 ønsket at svare på indflytningsskemaet. 45 procent af børnene, der er udfyldt minimumsoplysninger for, har i 2017 svaret på børneskemaet sammen med en krisecentermedarbejder og deres mor.

Kvinder og deres børn, som har haft mere end ét ophold på et krisecenter i 2017, tælles med flere gange i statistikken. Der skrives dog 'antal kvinder og børn' på krisecenter fremfor 'antal ophold' af formidlingsmæssige årsager.

Spørgeskemaerne er udarbejdet af Socialstyrelsen med forslag og bidrag fra en statistikgruppe, der består af repræsentanter fra krisecentrene og LOKK. Dataregistreringen er foregået på krisecentrene, mens anden databehandling er lavet i Socialstyrelsen. Undersøgelsen er gennemført i overensstemmelse med gældende regler om databeskyttelse.

Datagrundlaget for 'Årsstatistik 2017 – Kvinder og børn på krisecenter' er uddybet i metodebilaget, som kan rekvireres ved at skrive til cuv-udgivelser@socialstyrelsen.dk.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk

september 2018